

فصل سوم

مشخصات دروس برنامه آموزشی

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

رشته بیوشیمی بالینی

کد درس: ۱۱

نام درس: فیزیولوژی عمومی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با طرز کار اندام ها و دستگاه های مختلف بدن

سرفصل درس: (۳۴ ساعت)

- ۱- فیزیولوژی سلول
- ۲- فیزیولوژی خون (سلول های خونی، هموگلوبین و مکانیسم عمل آن، سیستم های انعقادی)
- ۳- فیزیولوژی عصب و عضله
- ۴- فیزیولوژی قلب و گردش خون
- ۵- فیزیولوژی کلیه و مایعات بدن
- ۶- فیزیولوژی تنفس
- ۷- فیزیولوژی دستگاه اعصاب و حواس پنجگانه
- ۸- فیزیولوژی گوارش و متابولیسم
- ۹- فیزیولوژی غدد درون ریز و دستگاه تناسلی

منابع اصلی درس: فیزیولوژی گایتون، آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون پایان ترم بطريق مكتوب

کد درس: ۰۲

نام درس: بیوشیمی عمومی

پیش فیاز: ندارد

تعداد واحد: ۶

نوع واحد: ۵ واحد نظری - یک واحد عملی

هدف کلی درس: آشنایی با ترکیبات سازنده سلولها و بدن، ساختمان، کاتابولیسم و آنابولیسم ترکیبات اصلی سلولها (فندها، لیپیدها، پروتئین ها و اسیدهای نوکلئیک).

سرفصل درس:

۱- نظری: (۸۵ ساعت)

الف- بیوشیمی ساختمان:

۱- مقدمه، شناخت بیوشیمی و ساختمان سلول

۲- آب و تامپون ها

۳- غشاء سلول و تبادلات

۴- ساختمان و خواص کربوهیدرات ها

۵- ساختمان و خواص لیپید و لیپوپروتئین ها

۶- ساختمان و خواص اسیدهای آمینه و پروتئین ها

۷- ساختمان نوکلئوتیدها و اسیدهای نوکلئیک

۸- ویتامین ها و کوآنزیم ها

۹- مکانیسم عمل آنزیم ها

ب- بیوشیمی متابولیسم:

۱- اکسیداسیون بیولوژیک

۲- متابولیسم کربوهیدرات ها

۳- متابولیسم لیپید و لیپوپروتئین ها

۴- متابولیسم آب و مواد معدنی

۵- pH خون و چگونگی تنظیم آن

۶- بیولوژی مولکولی

۷- بیوستتر پروتئین

۸- متابولیسم ترکیبات ازت دار غیر پروتئینی

۹- متابولیسم اسیدهای آمینه و ترکیبات ازت دار پروتئینی

۱۰- آنزیم های سرم

۱۱- کلیات هورمون ها (هورمون های هیپوفیز، هیپوتالاموس، تیروئیدی و سایر هورمون ها)

(۲) بیوشیمی عملی: (۳۴ ساعت)

۱. اسپکتروفوتومتری و رسم منحنی استاندارد
۲. فلیم فوتومتری و اندازه گیری سدیم، پتاسیم و یا لیتیوم
۳. کروماتوگرافی کاغذی اسیدهای آمینه و پروتئین ها، HPLC بصورت نمایش
۴. الکتروفورز پروتئین سرم یا هموگلوبین
۵. اندازه گیری قند و اوره خون
۶. اندازه گیری کراتینین و اسیداوریک خون
۷. اندازه گیری کلسترول و تری گلیسرید خون
۸. اندازه گیری ترانس آمینازها یا آنزیم های دیگر خون
۹. اندازه گیری بیلی رو بین (تام و مستقیم)
۱۰. اندازه گیری هورمون بوسیله RIA یا ELISA
۱۱. آنالیز کامل ادرار (ماکروسکوپی و میکروسکوپی)
۱۲. استخراج RNA و DNA

منابع اصلی درس:

1. Clinical Chemistry, Tietz (last editation)
2. Clinical Chemistry, Henry(last editation)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- ۱۰ نمره - مجھول هرجلسه
- ۲ نمره - نظم و انضباط
- ۱۰ نمره - امتحان نظری عملی و عملی پایان ترم

کد درس: ۰۳

نام درس: ایمونولوژی عمومی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با ساختمان آنتی ژن و آنتی بادی، چگونگی تحریک سلولهای ایمنی، واکنش های آنتی ژن - آنتی بادی و انواع ایمنی

سرفصل درس: (۳۴ ساعت)

- ۱- دستگاه ایمنی و لنفوسيت های T و B
- ۲- پادتن ها و ساختمان مولکولی آنها (مخصوصا IgG و IgM و IgG)
- ۳- پادگن ها
- ۴- کپلمان و واکنش های بین پادتن و پادگن
- ۵- ماکروفاژها و سلول های غیرلتفاوی دیگر که در ایمنی بدن نقش دارند.
- ۶- ایمنی هومورال (ایمنی با واسطه پادتن ها)
- ۷- ایمنی سلولی (ایمنی با واسطه لنفوسيت های T) انترلوکین ها و انتروفرون ها
- ۸- تحمل ایمنی (Tolerance)، پاسداری ایمنی (Surveillance) و خود ایمنی (Autoimmunity)
- ۹- آلرژی و آлерژن ها
- ۱۰- ایمنی در بیماری های ناشی از باکتری ها
- ۱۱- ایمنی در بیماری های ناشی از ویروس ها
- ۱۲- ایمنی در بیماری های ناشی از سایر میکروب ها
- ۱۳- ایمونولوژی تومور
- ۱۴- ایمونیزاسیون و نقص ایمنی
- ۱۵- روش های آزمایشگاهی برای بررسی ایمنی سلولی، ایمنی هومورال و HLA Typing

منابع اصلی درس:

Basic & Clinical Immunology. edited by Daniel P.Stites, John D.Stobo and J.vivian wells. (last editation)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون پایان ترم بطريق مكتوب

کد درس: ۰۴

نام درس: سیستم های اطلاع رسانی پزشکی

پیش فیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نیم واحد نظری - نیم واحد عملی

هدف کلی درس: دانشجو باید در پایان این درس بتواند اجزاء مختلف یک رایانه شخصی را بشناسد و عملکرد هریک را بداند، با سیستم عامل ویندوز آشنا شده، بتواند آن را نصب و رفع ایراد بکند و کار با برنامه های کاربردی مهم آن را فرا گیرد. همچنین توانائی استفاده از الگوهای کتابخانه ای و روشهای مختلف جستجو در بانکهای اطلاعاتی مهم در رشتہ تحصیلی خود را داشته باشد و با سرویسهای کتابخانه ای دانشگاه محل تحصیل خود آشنا شود. از جمله اهداف دیگر این درس آشنائی با مرورگرهای معروف اینترنت بوده به طوری که دانشجو بتواند با موتورهای جستجو کار کند و با سایتهاي معروف و مفید اطلاعاتی رشتہ خود آشنا شود. در نهایت دانشجو باید توانائی ایجاد و استفاده از پست الکترونیکی جهت ارسال و دریافت نامه و فایل را داشته باشد.

سرفصل درس: (۲۶ ساعت)

- آشنائی با رایانه شخصی:

۱- شناخت اجزاء مختلف سخت افزاری رایانه شخصی و لوازم جانبی

۲- کارکرد و اهمیت هریک از اجزاء سخت افزاری و لوازم جانبی

- آشنایی و راه اندازی سیستم عامل ویندوز:

۱- آشنایی با تاریخچه ای از سیستم های عامل پیشرفته خصوصا ویندوز

۲- قابلیت و ویژگیهای سیستم عامل ویندوز

۳- نحوه نصب و راه اندازی سیستم عامل ویندوز نحوه تنظیمات مربوطه

۴- نحوه استفاده از (Help) ویندوز

۵- آشنائی با برنامه های کاربردی مهم ویندوز

- آشنایی با بانکهای اطلاعاتی مهم و نرم افزارهای علمی کاربردی رشتہ تحصیلی:

۱- معرفی مفاهیم و ترمینولوژی اطلاع رسانی

۲- آشنایی با نرم افزارهای کتب مرجع رشتہ تحصیلی روی لوح فشرده و نحوه استفاده از آنها

۳- آشنایی با بانکهای اطلاعاتی نظری Embase, Medline, Biological Abstract, ... و نحوه جستجو در آنها

۴- آشنایی با مجلات الکترونیکی Full-Text موجود بر روی لوح فشرده و روشهای جستجو در آنها

- آشنایی با اینترنت:

۱- آشنایی با شبکه های اطلاع رسانی (BBS و اینترنت و ...)

۲- آشنایی با مرورگرهای معروف اینترنت و فرآگیری ابعاد مختلف آنها

- ۳- فراگیری نحوه تنظیمات مرورگر اینترنت برای اتصال به شبکه
- ۴- نحوه کار و جستجو با موتورهای جستجوی مهم
- ۵- آشنایی با Site های معروف و مهم رشته تحصیلی

منابع اصلی درس: کتاب و مقالات معتبر روز با نظر استاد.

شیوه ارزشیابی دانشجو: بصورت مكتوب و عملی با نظر استاد

کد درس: ۵

نام درس: روش های آزمایشگاهی، شناخت و کار با دستگاه ها

پیش نیاز: بیوشیمی عمومی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس:

آموزش تکنیک های عمومی آزمایشگاهی، چگونگی جمع آوری نمونه های آزمایشی، کنترل کیفی در آزمایشگاه و آشنایی با تکنیک های نوین در آزمایشگاه های بالینی و کاربرد بالینی آنها.

سفرفصل درس: (۵۱ ساعت)

الف - نظری: ۱ واحد (۱۷ ساعت)

- اساس کار در آزمایشگاهها

- جمع آوری و نگهداری نمونه

- کنترل کیفی در ازمایشگاه

۴- آشنایی با تکنیک های آزمایشگاهی و تجهیزات

الف: تکنیک های نوری

- اسپکترو فتو متری

- فلور متری

- نفلومتری و توربیدومتری

- کمی لو مینسانس

ب: الکتروشیمی

- الکترودهای یونی

- سنسور های نوری - شیمیابی

پ: الکترو فورز

ت: کروماتو گرافی

- ستونی

GC -

HPLC -

- تعویض یونی

پ: تکنیک های ایمو تو شیمی

- رادیوایمنو اسی

- الایزا

ب - عملی: ۱ واحد (۳۴ ساعت)

- ۱- جدا کردن نمونه های بیولوژیکی و ذخیره کردن آنها
- ۲- کار عملی با دستگاههای ذکر شده.

منابع اصلی درس:

Tietz text Book of CLINICAL CHEMISTRY and MOLECULAR DIAGNOSTICS.
Edited by Carl.A.Burtis, Edward R.Ashwood and David E.Bruns. (last editation)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون پایان ترم بطريق مكتوب و عملی

نام درس: بیوشیمی و تشخیص مولکولی

پیش نیاز: بیوشیمی عمومی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۰۶

هدف کلی درس: تشخیص مولکولی یکی از شاخه های مهم بیوشیمی است که پیشرفت سریعی در دهه اخیر داشته است. دانشجویان ضمن آشنایی با مکانیسم بیولوژی مولکولی در اوکاریوتها و پروکاریوتها و شناخت فاکتورهای موثر در هر فرایند، ارتباط مابین بیولوژی مولکولی و ژنتیک را با بیماریهای انسان را مطالعه و با تکنولوژی آنالیز اسیدهای نوکلئیک آشنا خواهند شد.

سرفصل درس: (۳۴ ساعت)

- ۱- مقدمه: ساختمان کروماتین، کروموزوم، انواع DNA و RNA
- ۲- مقایسه ساختار ژنوم در پروکاریوتها و اوکاریوتها
- ۳- همانندسازی و رونویسی DNA و مقایسه آنها در دو سیستم پروکاریوتی و اوکاریوتی چگونگی تنظیم فعالیت ژن.
- ۴- مقایسه مکانیسمهای ترجمه در پروکاریوتها و یوکاریوتها و چگونگی تنظیم آن، تغییرات پروتئین ها پس از ترجمه بر پروتئین ها.
- ۵- دوباره شکل گیری کروماتین: مکانیسمهای دخیل در باز شدن کروماتین جهت فرایندهای رونویسی یا همانندسازی، شکل گیری دوباره نوکلئوزوم ها، تشکیل مجدد هتروکروماتین.
- ۶- آسیب و ترمیم DNA: مکانیسم های دخیل در ایجاد آسیب در DNA و ترمیم DNA با توجه به فاکتورهای کنترل شده.
- ۷- مختصراً در مورد فاصله، ویروسها، قارچها و سلولهای حیوانی، کشت جدا کردن و نگهداری آنها.
- ۸- تکنیک های اسید نوکلئیک (ایزوله کردن DNA، ژنوم باکتریها و ویروسها، آنزیم های اسید نوکلئیک، تکنیکهای Amplification، Discrimination).
- ۹- معرفی روشهای مورد استفاده در بیولوژی مولکولی (تخليص پلاسمید، کلون کردن، تهیه باکتری جهش یافته و ارزیابی آنها).
- ۱۰- کلونینگ: روشهای مختلف کلونینگ، سلولهای کلون شده و فاکتورهای موثر در آن.
- ۱۱- جدا کردن، نگهداری و استفاده از سلولهای بنیادین.
- ۱۲- استفاده از تستهای DNA برای تشخیص نمونه های بالینی
- ۱۳- استفاده از روشهای تشخیص مولکولی در بیماریهای عفونی

منابع اصلی درس:

- 1- Molecular Biology of Gene. (last editation)
- 2- Tietz text Book of CLINICAL CHEMISTRY and MOLECULAR DIAGNOSTICS Edited by Carl.A.Burtis, Edward R.Ashwood and David E.Bruns. (last editation)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون پایان ترم بطريق مكتوب

کد درس: ۰۷

نام درس: آنزیم شناسی

پیش نیاز: بیوشیمی عمومی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با روش‌های تخلیص، عملکرد و بیماریهای ناشی از اختلال فعالیت آنزیم‌ها

سرفصل درس: (۳۴ ساعت)

۱- ساختمان آنزیم و کوآنزیم‌ها

۲- کیتیک آنزیمی و مثال‌های از واکنش‌های آنزیمی

۳- آنزیم‌های تنظیمی و مکانیسم‌های تنظیمی آنزیم‌ها

۴- مهار کننده‌های آنزیم و مکانیسم‌های عمل آنها

۵- چگونگی بررسی فعالیت یک آنزیم و تعیین آن km

۶- روش‌های جدا کردن و تخلیص یک آنزیم از نمونه‌های بیولوژیکی و بررسی فعالیت آن

۷- روش‌های مختلف اندازه گیری فعالیت آنزیم و مقدار آن در مایعات بیولوژیکی

۸- نقش املاح در آنزیم‌ها (آهن، CO, Mn, Zn, Cu و Se)

۹- آنزیم‌های عضلانی و کاربرد بالینی آنها

۱۰- آنزیم‌های کبدی و کاربرد بالینی آنها

۱۱- آنزیم‌های استخوانی و کاربرد بالینی آنها

۱۲- آنزیم‌های قلبی و کاربرد بالینی آنها

۱۳- آشنایی با نرم افزارهای کیتیک آنزیم‌ها

منابع اصلی درس:

- 1- Biochemical Calculation. Segel. (last edition)
- 2- Tietz text Book of CLINICAL CHEMISTRY and MOLECULAR DIAGNOSTICS Edited by Carl.A.Burtis, Edward R.Ashwood and David E.Bruns. (last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون پایان ترم بطريق مكتوب

کد درس: ۰۸

نام درس: متابولیسم مواد سه گانه و اختلالات

پیش نیاز: بیوشیمی عمومی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با اختلالات عده بیومولکولها، روش‌های بررسی و تشخیص بیوشیمیایی آنها.

سروفصل درس: (۳۴ ساعت)

۱- اختلالات متابولیکی کربوهیدراتها: دیابت، متابولیسم الکل، مسمومیت با آرسنیک، اجسام کتونی، پروتئین‌های گلیکوزیله، اختلالات متابولیسمی گالاکتوز، فروکتونز، پنتوز، بیماری‌های ذخیره‌ای گلیکوزن، تشخیص بیوشیمیایی اختلالات.

۲- اختلالات متابولیکی لیپیدها:

- اختلالات اکسیداسیون اسیدهای چرب (با زنجیره طولانی، متوسط، کوتاه).

- اختلالات متابولیسم چربی‌های کمپلکس (اسفنگوکلیپیدها، پروستاکلاندین‌ها و ...)

- اختلالات متابولیسم اسیدهای ارگانیک

- اختلالات متابولیسم لیپوپروتئین‌ها

- تشخیص بیوشیمیایی اختلالات

- چاقی و اختلالات بافت چربی

۳- اختلالات متابولیکی اسیدهای آمینه، پروتئین‌ها و اسیدهای نوکلئیک

- تشخیص بیوشیمیایی (تشخیص قبل از تولد، غربالگری نوزادی، ارزیابی بیماران و غربالگری بعد از مرگ)

- اختلالات متابولیسمی اسیدهای آمینه و تشخیص بیوشیمیائی آنها (فنیل کتونوری، تیروزینمی، هموسیستینوری، بیماری شربت افرا، اختلالات سیکل اوره، هیپرگلایستنتمی غیر کتونیک)

- اختلالات متابولیسمی پورین‌ها و پیریمیدین‌ها

۴- ارتباط مسیرهای متابولیکی مختلف

منابع اصلی درس:

- 1- Lehninger Principles of **BIOCHEMISTRY**. edited by David L.Nelson and Michael M.Cox.(last edition)
- 2- Text Book of **Biochemistry**. Edited by Tomas M.Devlin. (last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون پایان ترم بطريق مكتوب

کد درس: ۰۹

نام درس: بیوشیمی هورمونها و تومور مارکرها

پیش نیاز: بیوشیمی عمومی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آموزش مکانیسم عمل، نقش بیوشیمیایی و کاربرد بالینی هورمونها و تومور مارکرها است.

سروفصل درس: (۳۴ ساعت)

- ۱- طبقه بندی هورمونها (شیمیایی، رسپتوری و عملکردی)
- ۲- بیوسنتر، ترشح و انتقال هورمونها و چگونگی تنظیم آنها
- ۳- گیرنده های هورمونی (چگونگی انتقال پیام هورمونها)
- ۴- روشهای اندازه گیری فعالیت هورمونها
- ۵- هورمونهای هیپوتالاموس و کاربرد بالینی آنها
- ۶- هورمونهای غده هیپوفیز و کاربرد بالینی آنها
- ۷- هورمونهای تیروئید و پاراتیروئید و کاربرد بالینی آنها
- ۸- هورمونهای تنظیم کننده کلسم و کاربرد بالینی آنها
- ۹- هورمونهای فوق کلیوی و کاربرد بالینی آنها
- ۱۰- هورمونهای پانکراس و کاربرد بالینی آنها
- ۱۱- هورمونهای غدد جنسی (مردان و زنان) و کاربرد بالینی آنها
- ۱۲- هورمونهای بافت چربی و کاربرد بالینی آنها
- ۱۳- هورمونهای خونساز و کاربرد بالینی آنها
- ۱۴- تومور مارکرهای هورمونی و کاربرد بالینی آنها
- ۱۵- تومور مارکرهای رسپتوری (اختصاصی هورمونها)

(تعدادی از مباحث، بصورت سمینار توسط دانشجویان ارائه می شود.)

منابع اصلی درس:

- 1- Tietz text Book of CLINICAL CHEMISTRY and MOLECULAR DIAGNOSTICS Edited by Carl.A.Burtis, Edward R.Ashwood and David E.Bruns. (last edition)
- 2- HORMONES. Edited by A. W. Norman, G. L. Twack. (last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون پایان ترم بطريق مكتوب

کد درس: ۱۰

نام درس: بیوشیمی پیشرفته بافت ها

پیش نیاز: بیوشیمی عمومی، ایمونولوژی عمومی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با عملکرد بافتها، مکانیسمها و اختلالات بیوشیمیایی اصلی آنها، و چگونگی جدا نمودن و آماده سازی بافتها برای مطالعات بیوشیمیایی

سر فصل درس: (۳۴ ساعت)

- ۱- سیستم ایمنی (بیوشیمی آنتی ژن و آنتی بادی، اساس مولکولی تنوع پاسخ ایمنی، کمپلمان، سیتوکین ها و روشاهای بررسی بیوشیمیایی آنها)
- ۲- بافت خون (گلوبولهای قرمز، گلوبولهای سفید، پلاکتها و فاکتورهای قابل جستجو در آنها)
- ۳- بافت قلب و عروق (فاکتورهای بیوشیمیایی عمدہ در بافت، ساختمان و تغییرات بیوشیمیایی در اختلالات قلبی و عروقی)
- ۴- بافت گوارش (بررسی عملکرد ترشح فاکتورهای بیوشیمیایی)
- ۵- عضلات و مکانیسم انقباض عضلانی و نقش یونها در آن
- ۶- استخوان و کنترل متابولیسم آن
- ۷- بافت عصبی انتقال پیامهای عصبی، ساختمان شیمیایی پیامبرها و تغییرات آنها)
- ۸- بافت چربی (افزایش بافت چربی، کاهش بافت چربی و ترکیبات مترشحه از آن)
- ۹- بافت تخمدان و بیضه (عملکرد، تولید، ترشح و تنظیم آنها)
- ۱۰- بافت چشم (عملکرد، تولید، ترشح و تنظیم آنها)
- ۱۱- جدا کردن بافتها و روشاهای مختلف نگهداری آنها
- ۱۲- روشاهای مختلف هموژنیزه کردن بافتها و استخراج ترکیبات درون سلولی
- ۱۳- روشاهای جدا کردن ارگانلهای درون سلولی و ترکیبات شیمیایی آنها
- ۱۴- جستجوی بعضی از فاکتورهای بیوشیمیایی در بافتها (رادیکالهای آزاد، ROS، پروتئین تام، آنزیم ها و ...).

منابع اصلی درس: کتب و مقالات معتبر روز با نظر استاد

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون پایان ترم بطريق مكتوب

نام درس: بیوشیمی بالینی

کد درس: ۱۱

پیش نیاز: بیوشیمی عمومی و روش‌های آزمایشگاهی و شناخت و کار با دستگاهها

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با فاکتورهای بیوشیمیابی، موجود در مایعات بیولوژیک و ارزیابی تغییرات آنها در بیماریها.

سرفصل درس: (۵۱ ساعت)

۱. پروتئین‌های مایعات بیولوژیک و تغییرات پاتولوژیک آنها
۲. لیپید، لیپوپروتئین‌ها و آترواسکلروز
۳. سیتوکین‌ها و تغییرات پاتولوژیک آنها
۴. تست‌های بیوشیمیابی ارزیابی اعمال کلیه، کبد و دستگاه گوارش
۵. شیمی بالینی اختلالات غدد درون ریز
۶. الکترولیت‌ها و گازهای خون و تغییرات پاتولوژیک آنها
۷. ارزش تشخیصی تغییرات کلسیم-فسفات و متیزیم
۸. ویتامین‌ها و عناصر کمیاب و تغییرات پاتولوژیک آنها
۹. تست‌های بیوشیمیابی برای بررسی هموگلوبین، آهن و بیلیروبین
۱۰. بررسی بیوشیمیابی پورفیرینها و اختلالات متابولیسمی آنها
۱۱. بیماریهای بدخیم و بررسی بیوشیمیابی آنها
۱۲. بررسی اثر داروها و مواد سمی در بدن
۱۳. بررسی های بیوشیمیابی مایع مغزی-نخاعی، آمنیوتیک، شیره معدی و ترشحات پانکراس
۱۴. شیمی بالینی حاملگی
۱۵. بررسی آزمایشگاهی تولید مثل
۱۶. بیوشیمی باروری و ناباروری
۱۷. تغذیه بالینی
۱۸. شیمی بالینی پیری
۱۹. بررسی بیوشیمیابی اختلالات حرکتی و عصبی
۲۰. تفسیر نتایج آزمایشها

(بعضی از مباحث بصورت سeminar توسط دانشجویان ارائه خواهد شد.)

منابع اصلی درس:

- 1- Clinical Chemistry, Marshal (last edition)
- 2- Text Book of Biochemistry. Edited by Tomas M.Devlin.
- 3- Tietz text Book of CLINICAL CHEMISTRY and MOLECULAR DIAGNOSTICS Edited by Carl.A.Burtis, Edward R.Ashwood and David E.Bruns. (last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون پایان ترم بطريق مكتوب

کد درس: ۱۲

نام درس: سمینار

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با نحوه گردآوری، جمع بندی، تنظیم و ارائه مطالب علمی

سفرفصل درس: (۱۷ ساعت)

۱. در دو جلسه اول مبنای علمی، اصول و روش ارائه کردن یک سخنرانی علمی توسط استاد مربوطه ارائه می گردد.
۲. در ۶ جلسه در هر جلسه دو سمینار کوتاه توسط دانشجویان ارائه و روش ارائه مورد بحث دسته جمعی قرار می گیرد.
۳. در ۸ جلسه بعدی هر یک از دانشجویان یک بحث علمی در موضوعات جدید بیوشیمی خارج از موضوع پایان نامه خود ارائه داده و روش ارائه، نحوه نگارش و رفرنس های ارائه شده مورد بحث گروهی قرار می گیرد.

منابع اصلی درس: مجلات معتبر علمی

شیوه ارزشیابی دانشجو: توسط استاد راهنمای صورت می گیرد.

کد درس: ۱۳

نام درس: کارآموزی بیمارستانی

پیش نیاز: کلیه واحد های نظری و عملی به غیر از پایان نامه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارآموزی

هدف کلی درس: آشنایی با آزمایشگاه های بالینی، دستگاهها، روش ها و کنترل کیفی و تفسیر نتایج آزمایش ها

سرفصل درس: (۱۰۲ ساعت)

xx این درس در نیمسال سوم تحصیلی در بخش های بیوشیمی آزمایشگاه های بیمارستانهای آموزشی - درمانی زیر نظر استادان گروه بیوشیمی انجام می پذیرد.

منابع اصلی درس:

Tietz text Book of CLINICAL CHEMISTRY and MOLECULAR DIAGNOSTICS
Edited by Carl.A.Burtis, Edward R.Ashwood and David E.Bruns.

شیوه ارزشیابی دانشجو: امتحان نظری و عملی زیر نظر استاد گروه بیوشیمی

نام درس: ایمunoشیمی

کد درس: ۱۵

پیش فیز: بیوشیمی عمومی، ایمunoپولوژی عمومی و روش‌های آزمایشگاهی، شناخت و کار با دستگاهها

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با روش‌های مورد استفاده در ایمunoشیمی و کاربرد تحقیقاتی و بالینی آنها

سرفصل درس: (۳۴ ساعت)

۱- جستجو، اندازه گیری، تخلیص و تغليظ پروتئین ها

۲- تولید، شناسایی و تعیین خصوصیات آنتی بادی (آنتی بادیهای پلی کلونال و مونوکلونال)

۳- استفاده از پیتیدها برای تولید آنتی بادیها

۴- خالص سازی ایمunoگلوبولین ها (IgA,IgM,IgG)

۵- ایزوله و جداسازی لنفوسيت ها (لنفوسيت های T و B)

۶- تکنیک های Radio labelling

۷- تکنیکهای پرسپیتاسیون در آگار و آگارز (ایمuno دیفوزیون و ایمunoالکتروفرز)

۸- اتصال آنتی بادیها به فلوروکرومها، آنزیم ها و بیوتین

۹- ایمunoاسی (رادیو ایمunoاسی، الایزا)

۱۰- کاربردهای آنتی بادی مونوکلونال در تشخیص و درمان

منابع اصلی درس: از منابع مختلف طبق نظر استاد

Immunochemistry in practice. edited by Alan Johnstone and Robin Thorpe.
(last editation)

شیوه ارزشیابی دانشجو: در پایان ترم بصورت مکتب

کد درس: ۱۶

نام درس: هماتولوژی

پیش نیاز: تدارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با ترکیبات و سلولهای خونی، سیستم انعقاد، چگونگی تولید سلولهای خونی و
فاکتورهای موثر بر آن

سرفصل درس: (۳۴ ساعت)

- ۱- هماتوپویزیس و فاکتورهای رشد هماتوپویتیک
- ۲- خون محیطی و خون مغز استخوان
- ۳- گلوبولهای قرمز و اختلالات آنها
- ۴- گلوبولهای سفید و اختلالات آنها
- ۵- همواستازیس
- ۶- بررسی آزمایشگاهی اختلالات پلاکتی
- ۷- فاکتورهای انعقادی و ساختمان آنها
- ۸- اختلالات انعقادی

منابع اصلی درس:

Clinical Diagnosis and Management by Laboratory Methods. Edited by J.B. Henry.

(last editation)

شیوه ارزشیابی دانشجو: در پایان ترم بصورت مکتوب

کد درس: ۱۷

نام درس: روش تحقیق

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با روش‌های مختلف تحقیق و پژوهش در زمینه‌های بالینی و آزمایشگاهی و چگونگی طراحی یک پژوهه تحقیقی، آنالیز داده‌ها و ارائه نتایج.

سربفصل درس: (۳۴ ساعت)

- زمینه‌های تحقیق در بیوشیمی + عنوان تحقیق

Bibliography -

بیان مسئله -

اهداف و فرضیات -

Material & Methods -

متغیرها -

انواع تحقیق - Epidemiological Research

- انواع تحقیق - Cross-sectional, Case Control \diamond Experimental

- انواع تحقیق - Clinical Trial \diamond Cohort

- مقایسه روش‌های آزمایشگاهی Errors- Specificity, Sensitivity

- مقایسه روش‌های آزمایشگاهی PPV, NPV, Precision, Accuracy

- مقایسه روش‌های آزمایشگاهی Roc Curve, UCR

يا تورش Bias -

Sampling -

روشهای آماری لازم برای بررسی نتایج

- بحث و تفسیر نتایج + خلاصه نویسی

- رفانس نویسی + جمع بندی منابع مالی طرح

- دفاع از پروپوزال

منابع اصلی درس: کتب و مقالات معتبر روز

شیوه ارزشیابی دانشجو: طراحی یک طرح تحقیقاتی در طول طرح ترم وارائه آن به مدرسین

کد درس: ۱۸

نام درس: بیوشیمی تغذیه

پیش نیاز: بیوشیمی عمومی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی با متابولیسم مواد غذائی و نیاز بدن به ترکیبات مختلف موجود در غذا در سلامتی، شرایط مختلف فیزیولوژیکی و بیماریها.

سرفصل درس: (۳۴ ساعت)

- نیاز انسان به مواد غذائی
- اصول کالریمتری در تغذیه انسان
- تغذیه تجربی و پژوهش‌های علمی در تغذیه انسان
- تاثیر غذا خوردن بر متابولیسم اندامهای مختلف بدن
- تاثیر گرسنگی و طول گرسنگی بر متابولیسم اندامهای مختلف بدن
- هماهنگی متابولیسم بین اندامهای مختلف به هنگام سیری و گرسنگی (fasting-feeding)
- مقایسه هماهنگی متابولیسم به هنگام ورزش با وضعیت سیری و گرسنگی
- مقایسه هماهنگی متابولیسم بین اندامهای مختلف بدن به هنگام بروز بیماریهای مختلف با وضعیت سیری و گرسنگی
- مقایسه هماهنگی متابولیسم بین اندامهای مختلف بدن به هنگام بارداری و شیردهی با وضعیت سیری و گرسنگی
- بیماریهای ناشی از سوء تغذیه.

منابع: کتاب و مقالات معترف روز

شیوه ارزشیابی دانشجو: از طریق آزمون کتبی پایان ترم

نام درس: سیتوشیمی

کد درس: ۱۹

پیش نیاز: بیوشیمی عمومی و روشاهی آزمایشگاهی و شناخت و کار با دستگاهها

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با روشاهی مختلف جدا کردن بافتها، رنگ آمیزی ایمونو شیمی آنها و جستجوی ترکیبات اختصاصی در بافتها جهت کاربری تحقیقاتی و بالینی

سرفصل درس: (۳۴ ساعت)

- ۱- ایزوله کردن و نگهداری بافت ها
- ۲- فیکس کردن و تهیه برشهای بافتی
- ۳- روشاهی مختلف هموژن کردن بافت ها
- ۴- جدا کردن فراکسیونهای مختلف بافتی و سلولی
- ۵- اندازه گیری آنزیم ها در اکسیترای بافت
- ۶- جستجوی رادیکالهای آزاد در اکسیترای بافت
- ۷- رنگ آمیزی های ایمونو هسیتوشیمی
- ۸- تکنیک های ایمونو فلورسانس
- ۹- تکنیک های اتصال آنزیمی برای ایمونو سیتوشیمی
- ۱۰- رنگ آمیزی TUNEL برای جستجوی آپوپتوز
- ۱۱- فلوسیتو متری و کاربرد بالینی آن

منابع اصلی درس: کتاب و مقالات معتبر روز

شیوه ارزشیابی دانشجو: از طریق آزمون کتبی پایان ترم

کد درس: ۲۰

نام درس: بیوشیمی غشاء و انتقال

پیش نیاز: فیزیولوژی عمومی و بیوشیمی عمومی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با ساختمان کلی غشاء سلولی و درک مکانیزم های انتقال مواد از
ورای غشاء سلولی

سرفصل درس: (۳۴ ساعت)

۱- ساختمان لبیدی غشاء

۲- پروتئین های غشاء و نقش آنها

۳- کربوهیدراتهای غشاء و عملکرد آنها

۴- پروتئین های انتقال دهنده و وظایف آنها در غشاء سلولی

۵- انتقال فعال و غیرفعال

۶- پمپ $\text{Na}^+ - \text{K}^+$

۷- پمپ Ca^{2+}

۸- کانالهای یونی و پتانسیل غشاء

۹- کانالهای یونی و انتقال پیام در سلولهای عصبی

۱۰- اندوسیتوز

۱۱- اگزسیتوز

۱۲- پینوسیتوز

۱۳- فاگوسیتوز

منابع اصلی درسی:

Essential cell Biology. Edited by A. Bray, J. Lewis, and R.R. water. (last editation)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون پایان ترم بصورت مکتوب

کد درس: ۲۱

نام درس: مکانیسم مولکولی بیماریها

پیش نیاز: بیوشیمی عمومی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با تغییرات ایجاد شده در سلولها و مولکولهای بیوشیمیایی و نقش آنها در بروز و پیشرفت بیماری

سرفصل درس: (۳۴ ساعت)

۱- مقدمه

۲- بیولوژی و پاتوبیولوژی سرطان

۳- سیگناال ترانس داکشن در بیماری ها

۴- اساس مولکولی و سلولی بیماری های نورودژنراتیو

۵- مکانیسم مولکولی آنتیبیوتیک

۶- تنظیم عملکرد ژن های پاسخ دهنده به استرس اکسیداتیو و آنزیم های آنتی اکسیدانت

۷- نقش فاکتورهای رشد و سیتوکین ها در پیشرفت بیماری ها

۸- مکانیسم مولکولی بیماری های غدد و اختلالات آن

۹- سیستم ریوی و بیماری های مربوطه

۱۰- آنالیز بیان ژن در سرطان های بدخیم

۱۱- مکانیسم مولکولی آپوپتوزیس

۱۲- اساس مولکولی بیماری های زنان

۱۳- اساس مولکولی آترواسکلروزیس و بیماری های قلبی - عروقی

۱۴- بیولوژی سلولی و مولکولی سیستم استخوانی

منابع اصلی درس:

1- Lehninger Principles of BIOCHEMISTRY. edited by David L.Nelson and Michael M.Cox. (last edition)

2- Text Book of Biochemistry. Edited by Tomas M.Devlin. (last edition)

3- Tietz text Book of CLINICAL CHEMISTRY and MOLECULAR DIAGNOSTICS, Edited by Carl.A.Burtis, Edward R.Ashwood and David E.Bruns. (last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون پایان ترم بصورت مكتوب

کد درس: ۲۲

نام درس: بیوانفورماتیک

پیش نیاز: بیوشیمی عمومی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی با اصول و مفاهیم بیوانفورماتیک، آشنایی با بانکهای اطلاعاتی توالی ژنها و پروتئین‌ها و نیز بانکهای اطلاعاتی اختصاصی، آشنایی با نرم افزارهای بیوانفورماتیک جهت آنالیز توالی‌ها، طراحی پرایمرها، نمایش دو بعدی و سه بعدی توالی‌های DNA و پروتئین.

سرفصل درس: (۵۱ ساعت)

- ۱- مبانی بیوانفورماتیک
- ۲- کلیات بانکهای اطلاعاتی
- ۳- همردیفی
- ۴- شناسایی تشابه توالی‌ها و جستجوی بانکهای اطلاعاتی توالی‌ها
- ۵- همردیفی چندگانه
- ۶- آنالیز توالی‌ها
- ۷- طراحی پرایمرها
- ۸- بیوانفورماتیک ساختمانی
- ۹- آنالیز و بررسی سه بعدی ساختمان پروتئین‌ها و DNA

منابع اصلی درس:

منابع و مقالات معتبر و به روز در هریک از سرفصل‌های ارائه شده

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون پایان ترم بصورت کتبی

کد درس: ۲۳

نام درس: آمار کاربردی

پیش نیاز: تدارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنائی دانشجویان با روش‌های نسبتاً پیشرفته آماری که در تحقیقات کمی از آنها استفاده می‌شود.

سرفصل درس: (۳۴ ساعت)

الف- آمار حیاتی

۱- آنالیز واریانس یکطرفه (گروه بندی نسبت به یک صفت)

- نمونه های مستقل و آزمایشات کاملاً تصادفی

- آزمون تصادفی میانگین جامعه ها

- مقایسه ساده و چندگانه

۲- آنالیز واریانس دو طرفه (گروه بندی نسبت به دو صفت)

- گروه بندی نسبت به دو صفت بدون تکرار (بلوکهای کاملاً تصادفی)

- گروه بندی نسبت به دو صفت تکرار (آزمایشات فاکتوریل)

۳- آنالیز همبستگی و رگرسیون

- مفهوم همبستگی بین دو صفت

- همبستگی خطی

- رگرسیون خطی

۴- کاربرد متداول آزمون

- آزمون تطابق نمونه با توزیع نظری

- آزمون همگنی در جداول توافقی

- آزمون مستقل بودن دو صفت در جداول افقی

- آزمون دقیق فیشر

- آزمون مک نیمار

۵- آزمونهای ساده غیرپارامتری

۶- استاندارد کردن شاخصها و آزمون آنها

۷- Adjusting و بکارگیری آن

ب- کامپیوتر

هدف کلی درس: دانشجو پس از پایان این درس باید قادر باشد داده های تحقیقاتی را با استفاده از بسته های پیش نوشته شده آنالیز نماید.

- ۱- آشنایی با مبانی کامپیوتر، تعاریف، ساختمان کامپیوتر
- ۲- آشنایی با سیستم عامل DOS و دستورهای لازم برای کار
- ۳- ویرایشگرها
- ۴- آشنایی با نرم افزار SPSS
- ۵- فایل سازی، ورود اطلاعات به نرم افزار چگونگی تهیه پرسشنامه، تهیه فرم کدگذاری
- ۶- انجام محاسبات و عملیات آماری بر روی متغیرها
- ۷- محاسبات کلیه شاخص های آماری
- ۸- جدول توزیع فراوانی و رسم هیستوگرام
- ۹- طرق برنامه نویسی، کارهای محاسباتی، تغییر کدها، جملات شرطی و ...
- ۱۰- جداول چند بعدی و جداول میانگین ها و کارهای آماری مربوط به آنها
- ۱۱- آنالیز واریانس یکطرفه و چند طرفه
- ۱۲- همبستگی بین صفات و تعیین سطح معنی دار بودن و رسم نمودار پراکشن
- ۱۳- رگرسیون های خطی و غیرخطی یک متغیره و چند متغیره
- ۱۴- رگرسیون گام به گام
- ۱۵- برآوردها و تست های آماری پارامتری و غیرپارامتری
- ۱۶- آشنایی با نرم افزار (هاروارد گرافیک) برای رسم نمودارها

منابع اصلی درس: کتب و منابع معتبر مرتبط با درس

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون پایان ترم بصورت مکتوب

